

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: tristopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrti strani 12 K, osminka strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo „Slovenskega Doma“ v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. I. nadstr. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo upravitelstvu „Slov. Doma“ v Ljubljani.

Gospodarski boj hočejo.

Če kak trgovec ali podjetnik izgubi zaupanje pri ljudeh, tedaj si skuša to zaupanje na ta način zopet nazaj pridobiti, da zabavlja in izpodkopa ugled drugim. S tem hoče oblatiti druge ter jim na ta način vzeti zaupanje pri ljudeh. Prav taki so tudi naši klerikaleci. Kakor znano, so naši klerikaleci pred leti začeli na Kranjskem z nekako gospodarsko organizacijo. Mi bi proti tej gospodarski organizaciji ne imeli prav ničesar, če bi ne vedeli, da ima edino ta namen, vzdržavati klerikalno nadvlado na Kranjskem. Denarna sredstva, ki se stekajo v razne klerikalne gospodarske in denarne zavode, ne služijo zgolj gospodarskim namenom, temveč jih predvsem rabijo v svoje politične svrhe. In prej ali slej se je moralo to maščevati nad klerikalci samimi.

Klerikaleci so iskali povsod denarja. Glavni steber klerikalne stranke na Gorenjskem, Tomaž Pavšler, je hotel na primer s pomočjo kranjskega deželnega denarja napraviti dobro kupčijo. Prodati je hotel deželi svoje vodne sile, katere naj bi gonile električno centralo, katero misli z deželnim denarjem ustanoviti deželni odbor dr. Lampe. Ta klerikalni steber, Tomaž Pavšlar, se je pri »Glavni posojilnici« zadolžil za okroglo milijon kron. Ker pa teh ni mogel »Glavni posojilnici« vrniti, je morala ta posojilnica ustaviti izplačevanje vlog. Zdaj pa klerikalni listi vpijejo, da je falirala »Glavna posojilnica«. Če bi bila ta posojilnica res napreden denarni zavod, tedaj bi prav gotovo ne dala tako ogromnega posojila klerikalnemu prvaku. Iz tega je vsakomur razvidno, da so ravno klerikaleci s svojim slabim gospodarstvom v prvi vrsti povzročili nesrečo »Glavne posojilnice«.

Našemu ljudstvu je pa to popolnoma dobro znano. In vsled tega se je med ljudstvom začelo vzbujati do klerikalnih denarnih zavodov nekako nezaupanje. In če danes vpijejo klerikaleci, da stoje napredni denarni zavodi na slabih nogah,

tedaj so podobni tistemu trgovcu, ki si skuša nazaj pridobiti zaupanje ljudstva s tem, da zabavlja čez druge solidne trgovce, ki postrežejo ljudem z dobrim in poštenim blagom.

Brezdvomno mora biti klerikalno gospodarstvo z denarjem slabo in klerikaleci sploh ne morejo biti zmožni, voditi takih zavodov — ker sleer bi jim ne prepovedal sam papež tega sodelovanja pri raznih denarnih zavodih. Papež mora dobro poznati svoje podložne duhovnike, mora poznati njihovo delovanje, kakor mora dober kmetijski gospodar poznati sposobnost svoje družine. In ni ga kmetijskega gospodarja, ki bi dal svoje dobre konje v roke hlapcu, ki bo te konje v par mesecih pokvaril. In tudi papež je spoznal nezmožnost svojih duhovnikov za opravljanje raznih del v posojilnicah in drugih denarnih zavodih. In da je papež dal tak strog ukaz, je pač dokaz, da se papež prav dobro že danes zaveda nevarnosti, ki preti ljudstvu od tega klerikalnega gospodarstva.

Če pa papež sam ne zaupa svojim duhovnikom, kako naj jim potem zaupa ljudstvo. In kakor rečeno: med ljudstvom se je začelo vzbujati nezaupanje proti klerikalnemu denarnemu gospodarstvu. To nezaupanje hočejo klerikaleci s tem zakriti, da zabavljajo in hujskajo zoper napredne denarne zavode, ki so popolnoma varni.

Mi nočemo še začeti klin s klinom, ker naši napredni kmetovalci itak popolnoma dobro vedo, da sta n. pr. »Mestna hranilnica ljubljanska« in pa »Kmetijska posojilnica za ljubljansko okolico« tako varna denarna zavoda da se jima denar popolnoma brez skrbi lahko zaupa. Ta dva zavoda tudi ne gledata na politično prepričanje posameznih svojih dolžnikov. Nekaj pa lahko pribijemo: Če bi ta dva denarna zavoda odpovedala vsled nesramnega hujskanja od strani klerikalcev posojila, ki sta jih dala klerikalcem, tedaj bi v naši kranjski deželi nastal tak polom, da bi se naši klerikaleci držali za svoje razbite glave.

Opozarjamo vse pametne sodeželane, ki mislijo še s svojo glavo, naj se ne dajo begati od mladih kaplanov ali neizkušenih župnikov, katerim je elo papež ostro prepovedal, vtikati svoj nos v denarno gospodarstvo. Naše kmetijsko ljudstvo naj nikar s tem, da uboga te nepremišljene nasvete klerikalcev, pluje v lastno skledo.

Naš kmetovalec potrebuje mir, da se gospodarsko okrepi, da svoje gospodarstvo času primerno preustroji. Boji pa, katere so začeli v zadnjem času uprizarjati klerikaleci na gospodarskem polju, škodujejo neizmerno našemu kmetu, predvsem pa klerikalnemu kmetu, kajti naš napredni kmet je zaveden in se ne da begati od brezvestnih klerikalnih hujskačev. Ker smo pa popolnoma prepričani, da klerikalni kmetje niso sami krivi, da so zabredli v klerikalne mreže, temveč da je temu edinole vzrok njihova kratkovidnost in neizobrazba, tedaj hočemo predvsem tudi klerikalne kmete svariti pred tem hujskanjem.

Dobro vemo, da bo tudi klerikalni kmetovalec enkrat spoznal svoje najhujše sovražnike — klerikalce, ki se mu samo prilizujejo, v resnici ga pa prav pošteno za nos vlačijo. Hvaležen nam bo tisti, ki bo še ob pravem času spoznal pravi značaj klerikalcev ter jim obrnil hrbet. In ravno v sedanjem času vidijo ti zaslepljeni klerikalni kmetje prav lahko v pravi luči počenjanje klerikalnih voditeljev. Če bi bil ta boj zoper napredne denarne zavode pošten, tedaj bi ne šli klerikaleci na Ogrsko ter najeli fam za drag denar, ki ga je ljudstvo skrpaj znosilo, ljudi, ki razpošiljajo po vsem Kranjskem listke, v katerih hujskajo zoper napredne denarne zavode. Na Kranjskem si tega niso upali napraviti, ker bi jih tukaj prijela državna oblast ter vtaknila v ječo.

Končno pa prosimo, da nam vsi naši somišljeniki natančno poročajo o vsačem hujskanju, bodisi v cerkvi, bodisi kje drugje, da ga naznanimo sodišču. Obenem nam naj pa tudi navedejo priče, ki bodo lahko pod prisego pričale.

Bodite pa zagotovljeni, da stoje na dobrih nogah vsi oni denarni zavodi, čez katere zabavljajo klerikalci. Nam se ni treba bati poloma — pač se ga pa boje klerikalci.

Politični razgled

Cesarjevo zdravje

se je poplunuoma izboljšalo. Cesar se počuti že toliko čilega, da se za nekaj časa že izprehaja po šenbrunskem vrtu. Tudi dvornega plesa v ponedeljek se je udeležil, ki se je pa pričel eno uro prej, da ga je mogel vladar ob enajstih zvečer zapustiti radi zdravja.

Državni zbor.

Državni zbor se je v torek, dne 17. januarja sešel pod kolikor mogoče neugodnimi znamenji. Negotovost vlada na vseh straneh. Vlada sama ne ve, kje bi začela z ozdravitvijo javnih razmer v Avstriji, in že v prvi seji, ko je ministrski predsednik baron Bienenroth razvil vladni program, se je opazila nesigurnost vlade. Vlada nima še danes za seboj večine. Nemci so nezadovoljni, ker je imenovan za Češko kot namestnik grof Thun, ki je svoj čas kot ministrski predsednik znal nemški nadvladeželjnosti dobro striči peruti. Čehi in drugi Slovani tudi nimajo zaupanja v novo vladno. Slovenski klerikalci, ki so bili še ob koncu leta 1910 rjoveči levi proti vladi, so se ji začeli približevati, ker jim gre za desetmilijonsko posojilo za Kranjsko, katero rabijo za preprečenje bankrota. Pričakovati je torej, da bodo naši ljubi klerikalni prijatelji v kratkem v potu obraza vlekli vladni voz skozi državno močvirje. Mogoče je seveda tudi, da to niti ne bo tako dolgo trajalo, ker je splošno mnenje, da pride do razpusta državnega zbora in novih volitev. Da se zato hočejo slovenski klerikalci sedaj še vladi nekoliko prikupiti, da bodo zopet dobili par tisočakov za volitve, je pač le naravno. Da bi pa bilo po novih volitvah kaj boljše in da bi prišli v državni zbor boljši zastopniki, o tem moramo jako dvomiti. Razmerje strank bo ostalo po večini enako, kvečjemu znajo klerikalci ponekod še dobiti kake mandate. Da bi bilo slednje ljudstvu na korist in v dobro za bodočo državno politiko, tega pač menda danes noben resno misleč človek ne verjame.

Češko.

Na Češkem je za cesarskega namestnika imenovan grof Thun. Mož je bil svoj čas ministrski predsednik in je takrat odločno nastopil proti nemški nadvladeželjnosti. Vsled tega je nahujskana nemška ulica zbesnela, priredila viharne demonstracije in Thun se je moral umakniti. Da tega moža sedaj Nemci kot »nagodbene namestnika« (t. j. kot namestnika, ki ima

izvesti pomirjenje med Čehi in Nemci na Češkem!) niso najbolj prijazno pozdravili, je naravno. Nemško časopisje naravnost hujska proti njemu.

Slovani in ljudsko štetje.

Tudi v današnji številki poročamo iz raznih krajev o lumparijah, ki se gode pri ljudskem štetju s strani Nemcev in Italijanov. O enakih in še večjih nasilstvih se poroča tudi iz Trsta, Pulja, Dunaja, Češkega in od drugod. Naravno je, da bodo slovanski poslanci v državnem zboru napeli vse sile, da se popravijo vsaj največje krivice. Da so se krivice in nasilnosti nasproti Slovanom res v nečuvni meri zgodile, kaže dejstvo, da je namestnika v Trstu ustavila ljudsko štetje v Pulju zaradi pristranskega postopanja tamošnjega mestnega urada in da je odredila, da ima ljudsko štetje v Pulju izvesti tamošnje okrajno glavarstvo.

Dveletna vojaška služba.

Zakonsko predlogo o dveletni vojaški službi predloži vlada v aprilu. Obenem z uvedbo dveletne vojaške službe hočejo zvišati rekrutni kontingent za 50.000 mož. Vsakoletni stroški se bodo vsled tega zvišali za 30 milijonov kron. Če bo zaradi teh stroškov predloga odklonjena, bo vlada predložila drugo predlogo. Triletno službeno dobo bodo obdržali, zvišali bodo pa prezenčno stanje armade za 22.000 mož, avstrijskega domobranstva za 6000 mož in honvedov za 8000 mož. Obenem bodo pa kolikor mogoče vojakov predčasno odpustili.

Položaj v Albaniji.

V Albaniji se pripravljajo zopet nemiri. Revolucija ni daleč. Več bojov je že bilo med mohamedanskim in srbskim prebivalstvom. Mohamedance hujska proti Srbom avstrijski agent Aziz Porobić. V par slučajih so se zgodila že nasilstva ki jih je izzval ta avstrijski agent. Iz došlih brzojavk se lahko pričakuje spomladi v Albaniji zelo važnih dogodkov.

Napad v francoski zbornici.

V francoski poslanski zbornici se je te dni izvršil atentat. Ob treh popoldne je z galerije nek Gisolle dvakrat ustrelil Brianda, katerega pa ni zadel. Zadet pa je bil v nogo vladni zastopnik Mirman. Napadalec, katerega so prijeli, je skoraj gotovo norec. Rekel je, da se je hotel le zabavati s streljanjem. Še pred kratkim je bil nastavljen pri mirovnem sodišču v Bajone, kjer je bil pa odpuščen, ker je streljal na španskega konzula v Biaricu — najbrže tudi za zabavo. Seja je bila po atentatu za pol ure prekinjena.

Portugalsko.

Na Portugalskem se pripravlja, kakor se poroča protirevolucija proti republikanski vladi.

Razgled po Kranjskem

r Kje je najbolj varno naložen denar?

Izvestni klerikalni krogi, ki jim je na poti vsak napredek in vsako ojačenje našega gospodarskega življa, če je le en napredno in narodno misleč človek pri tem napredku soprizadet, begajo naše ljudstvo tudi z napačnimi in potvorjenimi vestmi o »Kmetijski posojilnici za ljubljansko okolico«. In vendar si ne moremo misliti bolj realnega podjetja, kakor je ta denarni zavod. »Kmetijska posojilnica za ljubljansko okolico« posoja samo na kmetiška posestva in daje posojila samo kmetom in tem samo za kratko dobo na njih nepremičnine. Nalaganje pri »Kmetijski posojilnici ljubljanske okolice« glede njenih prebitkov je ravno tako, kakor pri največjih hranilnicah, ker se nalaga samo v pupilarno varnih papirjih, ter nudi tedaj »Kmetijska posojilnica za ljubljansko okolico« vse one varnosti, kakor zavodi, ki se bavijo z nalaganjem pupilarnih denarjev. Razven tega posojilnica nikdar ne prekorači pri dajanju posojil dve tretjini cenilne vrednosti posestva, kar je dobro znano e. kr. okrajnemu sodišču v Ljubljani in ravno tam je tudi razvidno za vsakega. Vrhutega ima »Kmetijska posojilnica za ljubljansko okolico« rezervna fonda, ki znašata nad pol milijona kron in katerih fondov se nikdo nikdar dotakniti ne sme. Ta fonda sta ustanovljena v varnost zavoda in za to, da so tudi vsa posojila popolnoma zasigurana. Važno za cenitev posestev je, da izvršujejo to delo najboljši veščaki, ki so si v svoji dolgoletni praksi priborili neomejeno priznanje vseh merodajnih faktorjev, to sta pred vsem g. I. Knez in g. Šarabon, ki vesta preceniti vsako nepremičnino popolnoma natančno tudi z ozirom na nje lego, nje krajevno in prodajno vrednost, kar pa pri mnogih drugih zavodih, ki ne razpolagajo s tako izbornimi in vsestransko vzposobljenimi močmi, ni mogoče. — Tako beganje ljudi, kakršno se uprizarja v zadnjem času, je brezvestno in lopovsko igranje z gospodarsko močjo naroda in škoduje tudi zaradi nejasnosti in negotovosti, ki vlada na denarnem trgu, napredovanju. Lahko je spraviti ljudstvo, ki nima vpogleda v poslovanje posojilnic in ne razumeva njih ustroja, v zmoto in škoduje vložnikom, ki zbegani dvigajo svoje vloge in jih prenašajo v druge denarne zavode, ki se jim priporočajo od različnih agitatorjev. Ravno ti agitatorji širijo lažnjive vesti o kakem zavodu med ljudstvom, da vjamejo potem zbegane ljudi na svoje limance. In le predostokrat se zgodi, da dvigne kdo v skrbah za svoje prihranke svoj varno naloženi denar iz kakega zavoda, ter ga izroči rokam, v katerih je njegovo premoženje slabše zavarovano, kakor je bilo poprej.

r Klerikalno vpitje zoper slovenske denarne zavode. Kakor smo že zadnjič povedali, prišlo je pi »Glavni posojilnici« v Ljubljani do denarnih zadreg, tako da ta posojilnica zdaj ne izplačuje vlog, pač pa zahteva gotov odpovedni rok zanje. Okrog te posojilnice so se zbirali in zbrali ljudje, ki so upali na lep dobiček. Posojilnica je bila čisto zasebno podjetje, bili so pri njej liberalci, klerikalci in Nemci. Da je prišlo pri tej posojilnici do omenjenih, res obžalovanja vrednih razmer, zakrivil je predvsem klerikalec Pavšlar iz Kranja, ki ne more plačevati niti obresti od svojega ogromnega dolga. Pavšlar pride najbrže v konkurz in bo berač. Ker je bil Pavšlar glavna opora klerikalne stranke v Kranju, je ta stranka v tem mestu čisto ob ves kredit — če ga je sploh kdaj kaj imela! — in zato je v »Slovenec« in »Domoljubu« toliko vpitja zdaj. Ker si ne morejo pomagati drugače, hujskajo zoper napredne denarne zavode, pred vsem zoper napredne posojilnice po deželi, da bi zbegali ljudi, da bi dvignili iz njih denar. To vpitje ima gori omenjeni vzrok, namen ima pa, da bi duhovniška stranka prikrla javnosti strašen položaj, v katerem so klerikalne denarne naprave, kjer bomo morda že v kratkem doživeli take reči, da si bodo klerikalci pulili lase z glave. Klerikalci naj puste naše denarne zavode v miru, kot mi njihove, pa bo dobro. Priporočali bi jim le, ko toliko govore o zavednosti svojih pristavev, da se priuče osnovne pojme o narodni dolžnosti, kadar nosijo svoje prihranke v nemško »Kranjsko šparkaso« v Ljubljani.

r Največja varnost za naloženi denar je v ljubljanski »Mestni hranilnici«. Zakaj? Zato, ker se tu z denarjem nič ne špekulira, ker se špekulirati ne sme in ker stoji vsa Ljubljana z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo dobra za varnost vloženega denarja. Take varnosti pa nima nemška »Kranjska šparkasa« v Ljubljani. Ta je društvena hranilnica ali šparkasa, pri kateri noben njen član ni porok za varnost pri njej naloženega denarja. Pri tej šparkasi se sklicujejo samo na rezervni zaklad, ki ga pa imajo naloženega v vrednostnih papirjih, ki so danes lahko kaj vredni, ob priliki kake vojske pa izgube vrednost, ali pa pridejo morebiti čisto ob veljavo. Zato bo vsak pomislil, ko bo nesel svoj denar spravit. Vsak ga bo vložil v »Mestno hranilnico« ljubljansko, kjer ima popolno varnost in kjer ga tudi lahko vsak čas dobi nazaj, kadar ga zahteva in potrebuje.

r Živinorejski in mlekarški tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v torek in sredo, dne 14. in 15. februarja t. l. Namen tečaja je, izboljšanje kravje reje v zvezi z mlekarstvom. Na sporedu so naslednja predavanja: V torek, dne 14. februarja: Od 2. do 4. popoldne: Vrednost kravje reje. Odbiranje molznih krav. Raba krav za plemo. Krmljenje krav

Strežbamolznih krav. Molža. Stroški kravje reje. — V sredo, dne 15. februarja: Od 9. do 11. popoldne: Prodaja mleka. Ravnanje z mlekom. Lastnosti mleka. Napake in pomanjkljivosti mleka. Mlečna posoda. Popoldne od 2. do 4.: Prodaja smetane in presnega masla. Oddajanje in razpošiljanje presnega masla. Gospodarski pomen mlekarških zadrug. Pouk se pojasnjuje s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen našim gospodarjem in gospodinjam in je želeli, da se ga mnogoštevilno udeležijo tudi naše gospodinje in kmetjska dekleta. Kdor se želi udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu. Oddaljenim udeležencem plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in za hrano.

r Prepoved živinskega sejma v Kamniku. Radi izbruha kuge na gobcu in parkljih pri živini v občini Mengeš je c. kr. deželna vlada prepovedala živinski sejm v Kamniku, ki bi se imel vršiti dne 20. januarja.

Svarilo! Slugi kranjske šparkase v Ljubljani, Kurent in Mahnič, trosita po Ljubljani in deželi neosnovane vesti, da je v slovenskih posojilnicah suša in da bodo propadle. Občinstvo svarimo pred razširjanjem takih trditev, ki so od konca do kraja zlagane, ker se bo proti krivcem sodnijsko postopalo in so se tudi že napravili primerni koraki. Najbrž se kranjski šparkasi godi huda, sicer bi se ne posluževala te reklame.

o Dolenjske novice o

d Iz Šmartna pri Litiji. »Domoljubov« dopisnik še dosedaj ni objavil imen tistih »Sokolov«, ki so na pesku skupine delali. Pozvali smo ga v zadnjem dopisu, naj to stori. To je zelo težko, ker bi moral »Domoljub« zopet prinašati popravke. Saj se poznamo, gospodje. Vaš namen je bil, očrnuti med ljudstvom agilno sokolsko društvo. Ker pa niste našli nikake sence madeža na njem, zato vam je laž prav prišla. Vemo, kdo se je valjal po pesku, vemo tudi, kdo je dotične videl in tudi vemo, po kateri osebi je prišel tisti napad na »Sokole«. Zato pa tudi dotični osebi svetujemo, naj se v bodoče dobro naspi, da ne bo zopet v prihodnje kaj napačnega videla. — Naši klerikalci so tički. Komaj eno leto gospodarijo v občini, pa imajo že primanjkljaja nad štiri tisoč kron. Ker se pa boje, da bi jim kdo očital, da so slabi gospodarji, zato so v enem izmed zadnjih dopisov v »Domoljubu« hvalili naše vzorne občinske moške kako pridno zahajajo k sejnam. Bližajo se pa tudi zopet občinske volitve. Kaj ne? Vemo, da se je lansko leto po nepotrebnem naredila okrog cerkve železna

ograja; izvedeli smo s prižnice, da se bo letos cerkev prebarvala; vemo pa tudi, da ima klerikalna stranka mnogo koritarjev. Kmet, delavec, ta uboga nezavedna para — pa naj daje in zopet daje. Davkoplačevalec naj plačuje in molči, si mislijo oni, ki pravijo, da so ljudski osrečevalci.

d Šmartno pri Litiji. Naše ognjegasno društvo je imelo svoj občni zbor v nedeljo 8. januarja. Zbralo se je nad 30 članov. Iz blagajnikovega poročila smo izvedeli, da je naš slavni občinski odbor odjedel društvu podporo iz deželnega gasilnega zaklada, a gosp. Franc Knaflič jo je iz svojega žepa dal. Za ta velikodušni čin se mu najpriprsrčnejše zahvaljujemo. Sklenilo se je izpremeniti tudi društvena pravila po, od gasilne zveze poslanem vzorcu. Končno se je še prigrasilo 8 članov za zaslužne kolajne, na kar je načelnik zaključil zborovanje. Omenimo naj še, da je bilo na zborovanju tudi nekaj članov nasprotne stranke; a zgražali so se tudi ti nad tem, kar počne klerikalni občinski odbor s tem društvom.

d Telovadno društvo »Sokol« Litija. Šmartno ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 22. januarja v gostilniških prostorih br. Robavsca. Dnevni red običajen. Vsi bratje, kakor prijatelji društva se vabijo. Na zdar! — n —

d Globodol pri Litiji. Pred kratkim je več dečkov streljalo z revolverjem. Pri tem je zadel strel 14letnega pastirja Alojzija Kuzmana v levo roko in mu jo težko poškodoval.

d Vače. Dne 13. januarja je zagrnila zemeljska plast truplo moža jeklenega značaja ter zvestega pristaša narodno - napredne stranke, 76letnega tržana in posestnika Jurja Grileca. Dolgo vrsto let je županoval naši občini. Ker je pa pred 18. leti zavlada klerikalna stranka, je bil za župana izvoljen drugi. To ga pa ni potrla, ostal je zvest naprednim nazorom. Ko so bile pred dvema letoma občinske volitve, prišel je kot najstarejši volilec naše občine na volišče. Smatral je za dolžnost, ne le, da odda svoj glas narodno - naprednim kandidatom, temveč bodril in navduševal je tudi druge in tako pripomogel do zmage. Žal, da so tako kremeniti možje dandanes še zelo redki. Bodi neustrašemu možu zemljica lahka!

d Vače. Pri nas je bila odnekaj navada, da je opravljal službo mrtvaškega oglednika mežnar, ali pa organist, ki je bil seveda pod duhovniško komando. Zato ni ravno upošteval predpisev deželnega zakona z dne 29. novembra 1910 § 15. Pokopavali so tedaj mrliča tako, da je bilo za župnika ugodno, neoziraje se na poteklih predpisanih 48 ur, in sicer navadno zjutraj ali popoldne z mašo. Ker je pa v zadnjem času nastavilo županstvo mrtvaškega oglednika, ki se strogo drži dane postave, zadelo se je s tem našega župnika v živo. Ko mu pride kdo naznaniti slučaj smrti človeka, ki se ni povsem strinjal z nazori

klerikalcev, napade ga sveta jeza. Znese se najprvo nad dotično osebo, potem nad mrtvaškim oglednikom, končno pa še nad našim županom. Ker je pa pogreb z mašo precej draga stvar, bomo po zaslugi župnikovih šikan toliko na boljem, da bomo imeli vsaj ceneje pogrebe. Občinstvo pa opozarjamo na § 375 k. z., ki določa, da se mora vsak slučaj smrti napovedati natančno, kdaj je smrt nastopila.

d Podkraj pri Radečah. 25letni posestnik Jakob Kavšek je šel dne 8. januarja na lov. Na poti mu je izpodrsnilo in je padel tako, da mu je šel strel iz puške, ki se je pri padcu sprožila, v trebuh. Dne 14. januarja je Kavšek umrl v deželni bolnišnici.

d Golo pri Želimljah. Pri posestnici Mariji Ponikvar zaposleni hlapec je prišel z roko v stroj za rezanje slame in si odrezal kazalec na desni roki.

d Iz Krmelja pri Št. Janžu. Pozabili še nismo na junaka z imenom Flatschat, ki je tako žalostno zapustil krmeljski rudnik, že vzbuja pozornost drug junak, ki je prišel k nam koj po štrajku. Pravijo, da je prišel od nekod z juga, menda iz Bosne ali Dalmacije; a še predno je došel semkaj, so že govorili delavci: »Gorje!« Mož je sorodnik Filipov in, kakor se kaže, so bile vesti, ki so o njem krožile, utemeljene. — Splošno se je govorilo, da se je zaobljubil, da bo v enem letu spravil vse delavce, ki so bili ob času štrajka v Krmelju, spoti. Res čudno, od časa do časa se množi Filip-Flatschat - Kodelovih vzorcev. Morebiti misli ravnatelj Gmeyner z možmi Filipovega kalibra spraviti delavstvo čisto v žakelj. V svoji zaslepljenosti Gmeyner, Filip in Rabol ne izpredvidijo, da se igrajo z ognjem. Previdni ljudje zmagujejo z glavami in pravijo: »Ali ni štrajk izpametoval ravnatelja in njegovih slug?« — Odšel bo gospod nadinženir Kals. Za časa štrajka se je izkazal dovzetnega za opravičene pritožbe in želje delavstva in si tako zagotovil zaupanje pri njem. Ravno zato pravijo, pa je prišel v nemilost pri Gmeynerju, tako da se mu je služba odpovedala. Dejstvo je, da je vsak, ki ima kaj srca in čuta pravičnosti do delavcev, v nevarnosti, da dobi lepega dne od vodstva breco in poziv, naj pobere šila in kopita ter gre. Prav verjetno je torej, da je iz tega vzroka gospod nadinženir odslovljen. Le to je čudno, zakaj je ravno on odpovedal nekemu delavcu delo, ker je bil naročen na »Slovenski Dom«.

d Z Vač. Klerikalci so si skočili v las, to je dejstvo, ki se ne da utajiti. Napačno pa bi bilo, če tega ne presodimo s pravega stališča. Odkar je pri nas kaplan, ali če hoče, beneficijat Majdič, se kolo politike suče vedno v korist napredni stvari. Z jezuitsko hinavskim obrazom se vsiljuje povsod, kjer ga ne marajo. Mojster v denunciranju in obrekovanju, ki ne pozna v izbiri sredstev, je dosegel justifikacijo krivično preganjanega Blaganjeta v lepem

namenu, da potem doseže, kar hoče. A fant se je bridko varal. Vsaka žrtev rodi dobre nasledke in te je rodila Blaganjeto-va žrtev, na Vačah v obili meri. Majdič je imenoval za svojega slamnatega moža Titusa Strmljana iz Mačkoveca. Ta pa, v svesti si velikega dostojanstva, ki ga uživa kot tak, je pričel kazati napram svojim somišljenikom svojo prešerno oblast. Spravil se je nad bivšega župana Mrvo. Nima povoda zagovarjati moža, ki ni v naših vrstah, a vendar odkrito rečeno, nam se gabi, da se drzne človek, ki ni zmožen drugega, kakor po farovžih krožnike lizati, kazati svojo obnemoglo jezo napram možu, ki ima v svoji življenjski pratiki opisanih osemnajst let županovanja. Dasi je Mrva naš odkrit nasprotnik, smo ga z ozirom na njegovo delo respektirali, kolikor mogoče, a sedaj je mož moral čutiti jezo lastnega pristaša. Tako je in nič drugače. Majdič in njegov slamnati mož Tilk hočeta v svoji stranki, broječi še kakih 10 oseb moškega spola, popolno pokorščino. In če se beneficijat Majdič odloči nekega dne napram svojim zvestim marinaricam povedati skromno željo z besedami: »Veste kaj, ljube hčerke, naši »Orli« imajo lepe rogove, te bo treba plačati, čeprav so že deloma pobiti; sezite v žep vsaka po pet kron!« In ker je vojska marinaric močna, bo takoj dobil denar za rogove in gotovo mu ostane še za šest steklenic piva, ki pridejo na vrsto v Vidergi. Glejte, take pokorščine je lahko priučiti marinarice, Titka, tudi Špana s Klenka bi se vpeljalo, a Mrva, ki je v življenju nekaj izkusil, mu menda ne gre na ta lim. In vse te godlje se kuhajo pri Osoleli.

Tisti, ki vse vidi in vse ve.

d Iz Velike Loke. Gospod urednik, zopet nekaj novega! Dne 24. decembra l. l. me je doletela velika čast, videti Jarca. Ne mislite, da kje na paši, ampak pravega pravcatega dvojnatega poslanca Jarca sem videl. Bil sem na postaji, ko zagledam, da se bliža kočija revnega sobrata tam gori s Čateža. Da bi videli, gospod urednik, te iskre arabee čateškega fajmoštra! Radoveden, po katerega sobrata je zopet prišel, počakam vlaka. Misliti si morete moje razočaranje, ko sem videl, da bo prebujeni Čatež zadela in doletela milost dvojnega poslaništva. Šment, si mislim, to pa velja, da bi se poizvedelo, kakšna paša diši Jarca tam gori. Pa sem jo mahnil kar za vozom. Ne veste, g. urednik, kako je lepo dišalo za gospodom dvojnati poslancem . . . Po poti sem ugibal, kaj neki je napotilo veleučnega dvojnatega poslanca tja gori? Morebiti nese olja za tisto štatljivo mašino? Saj že veste, kaj ne, g. urednik, da ima čateški sobrat neko mašino, ki mu jo je kupil Lampe z našim denarjem. Sedaj jo rabita le čateški in pa naš sobrat. Naš Tonček baje že izdeluje načrte, kako bi se dalo z motorjem popravljati tudi mrjaške. Seveda je to še tajnost, ki jo je Tone zaupal samo še Go-

renčevim tetam in pa svojemu učenemu »frboltarju« ravno zadnji dan lanskega leta . . . Morebiti pa gre, sem mislil dalje, naročat Henrikove opeke za zidanje in pokrivanje Lampetove električne centrale, ali pa gre proučavati, kako je letos Henrik čistil vina in koliko je zaslužil, če ni tudi tega delal letos zastonj, kakor je mlatil. To je pa le strašansko dober človek, ki dela vse le zastonj! Kaj, če bi ga izvolili za poslanca, potem bi tudi zastonj denar vlekel? Ta slednja misel me je domislila poslanca Mandlja, ki je odložil svoj mandat. Ko sem še sklepal, da je morebiti ta Jarčeva pot v kaki tesneji zvezi s tem, sem zagledal oddaleč prijazni Čatež. Pospešil sem korake — posnemal bi bil rad našega Toneta — in kmalu sem bil na vasi. Vse vre gori. Kregajo se zaradi neke bire in peska. Pa to me ni ravno zanimalo, ker sem mislil le na Jarca in njegovo poslaništvo. Šel je v farovž. Revež, sem si mislil, kako boš tam slabo jedel in pil! Sedaj je pa bila moja edina misel, kako priti v farovž? Ali bi šel kupovat opeko, ali bi šel prosit, da bi mi posodili tisto štatljivo »mašino«, ali bi šel ogledat zarjaveli čistilnik? Tudi v hranilnico bi lahko nesel kak groš, ali bi pa šel ponujat mleko in jajca? Vidite, ljudje božji, po kaj se vse lahko gre v farovže! Po novem bomo hodili tja tudi »fronke« plačevati! To je sicer hiša le za »gaspuda«, ki so jo s krvavimi žulji sezidali farani, pa notri je prostora za vse mogoče reči, od jaje pa gori do debelih tisočakov, ki so se po farovžih že tako udomačili, kakor miš v revni kmetiški koči. Nek »svet« strah me je prešinil, ko sem ogledoval velikansko poslopje, ki je sezidano samo za enega človeka, medtem, ko mora stanovati v revni kmečki koči bog zna koliko ljudi . . . Krenil sem nato v gostilno. Tam sem poizvedel iz pogovora gostov-vaščanov, da se je prišel Jarc smukat okoli nekega Smuka. Dejali so, da bi Jarc rad usmukal tega Smuka za poslanca mesto odstopivšega Mandlja! Tristo zajčjih kož! — Čatež, to je pa prevelika čast za te. Poizvedel sem, da znajo Smukov oča zasilo tudi brati in pisati ter da so celo »cerkmošter« in desna ter leva roka fajmoštrova. Nek hudomušen mož pa je pripovedoval, da imajo ta oče od takrat to ime, ko so še kot liberalci preganjali nekega župnika, ki jih ni maral zaključarja, pa so potem smuknili skozi liberalen klobuk — zato mu pa pravijo Smuk — in so postali po božji milosti razsvetljen klerikalec, zaslužni farni »cerkmošter« in fajmoštrov pogonjič. Gostje so potem govorili še o odkupu bere in kako je hodila po župnikovem naročilu okrog neka komisija. O vsem tem bom vam, gospod urednik, pa prihodnjič poročal, ko poizvem še natančneje, kako nameravajo ti presneti Čatežani malo zadržniti župnikovo bisago. Ob sklepu sem pa izvedel, da so tisto luknjo, skozi katero je hotel Jarc usmukati Smuka, zamašili z neko veho

moškega spola, ki so jo kupili tamnekje pri Žužemberku. Pravijo, da je tista voha iz gumija in jako raztrezljiva, da lahko na vse načine spreminja svojo obliko, kakor je pač luknja — v koritu.

d Iz Tržišča na Dolenjskem. Tržišče spi v političnem oziru spanje pravičnega. Ko so se pred leti bližale občinske volitve, je vse vrelo in kipelo, sedaj pa imamo mir, kakor pred bližajočo se nevihto. Gospod župan ni hotel vztrajati na zupanskem stolu do prihodnjih volitev, ki se bodo vršile po novem volilnem redu, ampak se je odpovedal. Sploh je povsod po deželi opaziti neko naguenje, tik pred volitvami se odpovedati; zakaj, si človek skoraj ne more razložiti. — Skoraj gotovo bo pri prihodnjih volitvah kandidiral Kobalov Francelj, ki že od zgodnje mladosti sem goji nado, da postane župan. Še v zibelki ga je nazvala njegova dobra mamica župančka. Prvič ga je doletela županska čast v neki igri katoliškega izobraževalnega društva v Tržišču. Stare ženske so dejale: »Na, sedaj se mu je pa izpolnila želja.« Da je on res brihtna glavica, so nam pripoznali celo mokronoški gospod župnik, ki so ga nazvali za govorniški talent, kateri celo njih prekaša. Nič škoda torej, če ni postal duhovnik, ampak si le pridržal ime »Francelj«, saj pa s časom lahko postane še župan, ali celo poslanec in potem bo »Francelj«, županček in poslanček.

d Črnomelj. Dne 12. januarja je po kratki bolezni umrl tukajšnji posestnik in trgovec gosp. Karel Müller st. Naj v miru počiva!

d Bučka. Na sveti večer nekako opolnoči, ko je vsaka kmečka hiša vso noč razsvetljena, je nedo zažgal Jožetu Selaku iz Bučke št. 24 neko leseno opekarno v gozdu. Dne 26. decembra ob 6. zjutraj je začel goreti hlev Ivana Gosteta iz Zaboršta št. 4. Kot požiga sumljivega so zaprli 44 let staroga delavca Jožeta Opalka iz Zaboršta št. 7. Le - ta je namreč na zelo slabem glasu in mnogokrat že zaradi tatvine zaprt. On je izdeloval obleko pri Selaku v šupi, ki je zdaj pogorela. Ker je bil zanikarn delavec, ga je Selak oštel in ko je izvedel, da je izvršil Opalk zopet neko tatvino, ga je tudi odpustil. Opalka so čakali orožniki ponoči v Gostetovi hiši, da bi ga zalotili, ko bi šel krast. To je Opalk vedel. Goste je tudi sicer bil z Opalkom v sovraštvu, zato je tudi njemu pogorel hlev in trije prašiči. Škode ima Goste okoli 1200 K, Selak pa okoli 400 K.

d Iz Kuželja blizu Petrine pri Fari se nam piše: Tukajšnja kajžarica Ana Bauer je vkljub svojim 30 letom zelo lahkomisljena in lahkoživa ženska. Njen mož je že mnogo let v Ameriki ter pride le semintja kaj pogledat v tužno domovino. Ko je prišel pred približno tremi leti domov, je našel po večletni odsotnosti družinski prirastek, vendar je dobrovoljen mož in ni bil menda na svojo ženo prav nič hud. Ko je zopet odhajal v Ameriko, je plačal vaškim

fantom nekaj pijače in jim še rekel, naj hodijo pridno k njegovi ženi v vas, da ji vsaj dolgčas ne bo. No, fantom tega ni bilo treba reči dvakrat. Pridno so zahajali k Ani Bauer, dokler niso začele ženske skrivnostno stikati glave in šepetati, da bo dobil Bauer zopet nov družinski prirastek, kadar pride zopet pogledat domov. Dne 29. novembra preteklega leta se je napotil nov svetovni državljani na svet, toda Ana Bauer ga ni sprejela z odprtimi rokami, temveč ga zavila v cunje, ne da bi bila pogledala, jeli otrok moškega ali ženskega spola, ali je živ ali mrtev, ali je zdrav ali pohabljen, in ga nesla pod streho v škrinjo. Čez nekaj dni ga je djala v vrečo in ga pokopala v kleti pod zelno kadjo. To je prišlo na uho orožnikom ki so zadego preiskali in vse dognali. Ko so otroka odkopali so šele videli da je bilo dete moškega spola, sicer ne popolnoma iznošeno, pa vendar za življenje godno. Ali je prišel otrok živ na svet ali mrtev, in kaj je bil vzrok njegove smrti, to bo dognala sodna komisija.

d Škoecjan pri Turjaku. V nedeljo, dne 15. januarja, je nenadoma zblaznela v cerkvi med deseto mašo neka ženska iz Rašice. Med tem, ko je šel župnik od oltarja v zakristijo, da bo šel na leco, začne stopati po cerkvi ženska in gre naravnost proti glavnemu oltarju. Dospevši do nje ga gleda nekaj časa vanj, potem se počasi obrne proti ljudstvu in ga začne blagoslavlja. Ko podeli blagoslov, gre počasi v zakristijo, kjer ostane mirna do konca maše. Pozneje so imeli še dokaj sitnosti ž njo, predno so jo odpravili na njen dom.

d Mirna-Št. Rupert. Iz popotne torbice. Med potjo iz Mirne v Št. Rupert sem premišljeval, s čim sem se tako zameril gosp. župniku, saj sem bil vendar tako prijazen. In kdo bi si bil tudi mislil, da me bodo gospod tako slabovoljno sprejeli, saj je vsakdo vesel, če se ga vpraša, kaj je dobil za praznike. Zdaj pač lahko verjamem, da ga niso Mirenčanje po krivici zatožili Prevzvišenemu s »ta rdečo«. — No, gotovo ste že radovedni, kako je bilo v Št. Rupertu. Že med potjo sem bil v zadregi, spomniti se namreč nisem mogel, kako je šentruperskemu gospodu kaplanu priimek (k župniku se niti oglasiti nisem mislil. Izvedel sem, da kaplan hlače nosijo.) K sreči se tu spomnim na mesarski »štrajhar«, in ker vem, da je kaplan tako hud in oster kot mesarski nož, če se ga s »štrajharjem« namaže, mi je tudi njegov priimek prišel zopet v spomin. V mlekarni ga dobim, pa mu povem, da sem o tej mlekarni že mnogo čul in da si jo želim ogledati (seveda, kaj da vem o nji in da si jo hočem ogledati zato, da bom vedel kakšna mlekarna ne sme biti, sem previdno zamolčal.). Na vse pretege sem ga hvalil, prav kakor dela vandrovec v »Smradoljubu«, vsaj on vendar skrbi za dušni in telesni blagor svojih ovčič. Razumljivo je potem, da jih kot dober pastir

tudi ostriže za kako kronico. »Kako se pa plačuje mleko,« vprašam. »I, to je ravno, kar nas gor drži. Mleko ceno, maslo drago. Ampak zadnjič pa že ni šlo. Zahteval sem od njih, od vsake po 1 kronco, a samo tri babnice so mi jih dale, druge so mi ušle.« Ker sem se za vse tako lepo zanimal, sem dobil mleka in surovega masla, bil povabljen na večerjo in dobil vpogled tudi v slavno šentrupersko »Orlarijo«. Šentruperski »Orli«, ti vam nekaj znajo, gospod urednik! »Fortunar« zna vajo, ki se imenuje »Affenwelle« (gotovo zato, ker se tako afne guncajo). Na drogu se zvija in vrti kakor keber, če se iz njega napravi malenček. Kdor zna, pa zna, kakor tisti, ki je s svedrom kravo drl. Na drog mu baje pomagata dva, ki ga vlečeta in kukata za nogo, doli pa skoči že čisto sam. Drugi še ne znajo toliko. Svetoval sem, naj nastopijo tudi s kakšno igro, češ, gotovo bodo napravili boljše kot nasprotniki. »O, tisto pa ne,« mi pove, »meni se niti ne sanja, da bi dosegel kaj takega, kot ta preklicani Ciril-Metodarija. Igra »Trije tički« je na novega leta dan tako izvrstno uspela Ciril-Metodivi podružnici, da me kar je. O ja, ko bi mogli pri nas doseči takih uspehov. Vendar bomo poskusili. Nič ne de, če bo še tako prismojeno. Se bodo babe in dedci še bolj smejali.« Mene je veselilo na tihem, da je imela naprednost tak uspeh. Odpovedal sem se vabilu na večerjo in šel lovit poštni voz, da zdržim proti Mokronogu in posetim gromovnika na Žalostni gori. V strahu, ki sem ga užil na Mirni in v Št. Rupertu, sem se zarekel, da ne bom v Mokronogu čisto nič zabavljal, zakaj tu bi lahko dobil kaj bukevega pod noge, zlasti ker so »ta dougi« izpod Žalostne gore tako hudi. No, sicer pa za danes, pozdravljen Mokronog! prihodnjič ga bova obrala, gospod urednik!

d Malenska vas pri Mirni peči. Miha Kovarič, posestnik v Malenski vasi pri Mirni peči, je kupil 1. l. v jeseni v Novem mestu par volov za 1048 K od Janeza Kuharja iz Stojanskega vrha katerega mu je dal takoj 20 K are. Nato so šli pit likof v Ferličovo gostilno, kjer so delali tudi račun. Da so lažje računali, je rekel Kovačič Kuharju, naj mu vrne 20 kron are, nakar bo izplačal on vso kupnino. Kuhar je vrnil 20 K are, spili so par litrov vina, Ferlič je vzel »božji denar« in ga vrgel v cirilmetodov nabiralnik in potem so odšli. Pozneje se je Kovačič domislil, da morda ni dobil are nazaj, oziroma da jo je pri izplačevanju kupnine pozabil vračunati. Tirjal je Kuharja za 20 K sam, tirjal po odvetniku in ker jih ni dobil, je tožil, toda izgubil je pravdo. Zdaj pa pravi, da bo tožil naprej, pa če zapravda vse posestvo. Morda se dožene, kdo ima prav, toda za kako ceno, to je drugo vprašanje!

d Ribnica. V občini zbor ribniškega »Sokola« se je vršil dne 6. januarja 1911 v Sokolovi telovadnici »Pri Cenetu«. Navzočih je bilo 41 članov ribni-

škega »Sokola«, 3 člani odseka Sodražica in 3 člani odseka Vel. Lašče. Društvo je imelo v preteklem upravnem letu 16 odbojev, ki so bile vse povoljno obiskane. Glasom poročila br. blagajnika je bilo dohodkov K 1129.40, stroškov K 1234.14, torej primanjkljaja K 104.74, kateri je nastal vsled podpiranja odsekov Sodražica in Vel. Lašče. — Sklad za »Sokolski dom« je prirastel od lanskega leta (K 1710.71) na K 2461.50. Sklenilo se je tudi lani, da se nabere med člani dva kamna po 200 K za Ciril-Metodovo družbo. V ta namen se je nabralo do sedaj K 75.27. — Društvo šteje 20 izvršujočih, 57 rednih, 28 podpornih in pet ustanovnih, ter eno častno ustanovnico. — Vsega skupaj 111, pet več kot lansko leto. — Društvo se je udeležilo slavnostnih prireditev, deloma korporativno, deloma po deputacijah. Peš izleta sta bila samo dva. Več jih je moralo radi slabega vremena odpasti; vendar pa se ti nadomestijo letos. — Telovadni obisk, skupaj 1110 telovadcev, skupno 129 telovadnih ur, povprečni obisk na uro 8.6 telovadcev. Odsek Sodražica šteje 9 telovadcev, oni v Vel. Laščah pa 14. Oba odseka telovadita po dvakrat na teden. V odbor so bili izvoljeni bratje: dr. Anton Schiffrer, starosta; Ivan Arko (st.), podstarosta; Stanko Oražem, načelnik; Toussaint Oljšak, tajnik; Filip Peterlin, blagajnik; Avgust Juvanc, Ivan Klun, Franc Križman in Viljem Pisansky, odborniki; namestnik: Štefan Lavrič. Pregledovalca računov: Franc Burgar in Ernest Kobler.

o Gorenjske novice o

g Iz Vižmarjev Vižmarski vzor-klerikaleci se grozno srdijo, ker jih je zadnjič »Slovenski Dom« nekoliko pouhljal, ker so na vrata »stare bajte« namesto imena Sv. Treh kraljev zapisali imena treh najzagrizenejših Zabretovih klerikalcev. Vsi osramočeni se sedaj pred ljudmi opravičujejo in vpijejo: »Jaz nisem teh imen zapisal, jaz tudi ne i. t. d.« No, saj dopisnik ni rekel, kdo je te »kralje« zapisal. On le smelo trdi, da je videl na lastne oči zapisana ta imena na vratih »stare bajte«. In to je dovolj. Zabret, kaj boš odgovoril ti na to? Kaj boš rekel na naše zatrdilo, ki ti ga svečano pribijamo, da v celih Vižmarjih ne najdeš naprednjaka, ki bi se tako daleč spozabil ter se tako ostudno norčeval iz šeg in navad naše svete vere?

g Št. Vid nad Ljubljano. V šentviški cerkvi napravljajo elektriko za razsvetljavo in olepsavo. No, bi dejal marsikdo, vsaj smo že dovolj darovali za cerkev, saj jo lahko napravijo. Toda o tistem denarju, ki ga zdajemo za ofre in drugo, sta Zabret in Klanfar kar lepo tiho. Vsaj je naš denar v rokah teh dveh tako dobro spravljen, da bi ga bilo škoda izdati za elektriko. Zato sta si izmislila nekaj novega

ter poslala po vseh vaseh marinarice pobirat milodare za elektriko. — Previdni ljudje so seveda tem Zabretovim poslankam obračali hrbet. A marsikak zaslepljen revež jim je šel na led ter jim dal svoj krvavo zasluženi denar. Ni čuda, vsaj so mu marinarice po Zabretovem naročilu za to dobroto obljubile kar cela nebesa. O ta brezvestnost!

g Št. Vid nad Ljubljano. Klerikaleci se vedno in povsod bahajo, kako so veliki prijatelji kmeta. Če pa pogledamo le nekoliko boljše njihovo delovanje, tedaj vidimo, da so ravno klerikaleci najhujši nasprotniki kmeta. Vedno vpijejo, da hočejo povzdigniti našo živinorejo in zaprečiti uvoz tuje živine. To so pa le besede, katere imajo klerikaleci v ustih, kadar farbajo ljudstvo. Resnica je namreč, da se klerikaleci v resnici niso prav nič branili, ko so uvozili v Ljubljano več tisoč kilogramov argentinskega mesa. Dr. Šusteršič in »Slovenec« sta sicer strašansko zabavljala čez argentinsko meso, toda škof Jeglič je naročil 50 kilogramov argentinskega mesa za svoje škofove zavode. S tem je seveda oškodoval domače mesarje in pa tudi našega kmeta, ki je toliko kratkoviden, da mu znaša denar za te zavode. To je pa samo en izgled, kako ravna naš klerikaleci z našim kmetom. Upamo, da bo končno tudi naš kmet izprevidel, da je molzna krava, ki se da v svoji nezavednosti molsti od nikdar sitih klerikalcev.

g Št. Vid nad Ljubljano. Telovadno društvo »Sokol« se najiskrenejše zahvaljuje g. Fr. Šusteršiču gostilničarju in posestniku v Št. Vidu za darovana drva, g. Fr. Šusteršiču, posestniku in gostilničarju v Žapuzah, pa za darovanih 15 kron.

g Št. Vid nad Ljubljano. Šentviški novičar si usoja še enkrat opozoriti vse naročnike, bralce in prijatelje »Slovenskega Doma«, ki še niso poslali naročnine za prihodnje leto, naj to nemudoma store, ker je že zadnji čas. Pa ne samo to! Vsak naročnik naj pridno agitira med svojimi prijatelji, da pridobi še enega novega naročnika za »Slovenski Dom«. Da je ta list za nas kmete več kakor potreben, mi ni treba nanovo poudarjati. Kolikor več pa bo naročnikov, tem obširnejši in popolnejši bo ta list in tako bo tem lažje zadostil vsem kmečkim potrebam. Torej mili rojaki, požurimo se, saj bo to naša korist!

g Domžale. Klerikalcem v odgovor. Z ozirom na besne napade »Domoljuba« na napredno posojilnico v Moravčah konstatiramo tole: V Domžalah je klerikalna posojilnica, ki nese čistega dobička na leto šeststo kron. Ta posojilnica je zidala svoj »Društveni dom«, ki stane stotisoč kron. Ker se mora vsaka hiša obrestovati najmanj po sedem ali osem procentov, moral bi ta klerikalni dom nesti na leto sedem do osemstisoč kron. Tega pa nikdar ne more nesti, ker ni v njem drugega kot posojilnični prostori ter dvo-

rana za čuke in predstave. Iz tega se vidi, kako brezvestno se meče ljudski denar v vodo pri klerikalcih in kolika je varnost vložnega denarja pri njih denarnih zavodih. Mislimo, da je vsaka nadaljna beseda odveč.

g Domžale. Posestnik Anton Mišvelj iz Domžal se je dne 4. januarja peljal s svojim vozom na Vir. Tam je pustil konja in voz stati pred gostilno Franca Krča, sam je pa šel v gostilno. Proti sedmim je pa zapazil, da ni ne konja, ne voza. Nekdo mu je namreč ukradel vse skupaj. Tatvine je osumljen nek 25 do 30 let stari potepuh, katerega so videli na potu proti Dobu z vozom. Konja in pa voz so pozneje dobili na cesti ne daleč od Želodnika. Konj je že precej star, vsled česar ni mogel dovolj hitro teči. Najbrže ga vsled tega tat tudi ni odpeljal. Pustil je torej konja in voz ter se zadovoljil s konjsko odejo, katero je vzel s seboj.

g Blagovica. 27letni Franc Poncelj je pri nas izvrševal od junija meseca lanskega leta sem kovaško obrt. Dne 26. decembra pa je izginil, ne ve se kam, in zapustil goljufivega dolga v znesku 231 K po raznih gostilnah.

g Bled. Pred nekaj dnevi je prišel na Bled delavec Franc Orehovec iz krškega okraja. Ker je bil pijan in je razgrajal, ga je opomnil občinski redar Franc Zajberer, naj bo miren. Ker pa le ni miroval, ga je spremil proti meji občine. Orehovec pa je le silit nazaj in ker ga redar ni pustil, mu je strgal plašč raz telo. Nato ga je stražnik aretiral. Ko ga je pa hotel okleniti, je pograbil Orehovec velik kamen in nabijal Zajbererja po glavi, da ga je precej znatno poškodoval. Orehovec je moral na okrajno sodišče v Radovljico.

g Sv. Duh. Na novega leta dan med 9. in 11. uro dopoldne, ko ni bilo nikogar doma, je ukradel neznan storilec posestnici Mariji Erbežnik iz zaklenjene hiše 718 kron denarja. Izprva je skušal tat zadnja vrata odpreti z železnim drogom, kar se mu pa ni posrečilo, ker so bila vrata od znotraj zapahnjena. Šel je potem v hlev in našel tam hišni ključ. Čez tri dni pa je našla okradena Erbežnik na oknu skledo in pod njo 600 kron. Zdi se ji da je začela tatu peči vest in je prinesel en del ukradenega denarja nazaj. 118 kron pa si je pridržal najbrže kot plačilo za svojo poštenost.

o Notranjske novice o

n Knežak. Pogreb najplemenitejše slovenske žene, preblage rajne gospe Marije Vilhar, katero so sem prepeljali, se je vršil v petek, dne 13. januarja popoldne ob 2. v Knežaku na Notranjskem. Udeležba je bila velikanska, tako od strani domačinov, kakor tudi od strani narodne inteligence iz Št. Petra na Krasu, iz narodnega

Zagorja in Knežaka. V cerkvi in na pokopališču so premili rajniki zapeli pevci dve žalostinki. Glavno družbo sv. Cirila in Metoda, ki jo je gospa Vilhar obdarila s kraljevskim darom 120.000 K, sta zastopala predsednik in blagajnik ter skoraj polnoštevilna podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Št. Peter in okolico. Zbrano omizje v narodni gostilni gosp. Česnika je po pogrebu nabralo v počaščenje nepozabne rajinke precejšnjo vsoto za družbo sv. Cirila in Metoda. Ti, velika duša, prvi največji slovenski ženski mecen, pa počivaj v miru v grobnici poleg svoje ljubljene hčerke Ljudmile. — **Slovenske žene!** Proslavite njen spomin s tem, da prispevate svoje prihranke domu na oltar! Naprej zavedno narodne ženske v dobrobit naše prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda!

n **Notranje Gorice.** Hlapec Martin Osredkar je na nasvet svojega tovariša Franca Zlobca zažgal železno cev, ki je bila napolnjena s smodnikom. Cev se je razletela. Pri tem je bil Osredkar težko poškodovan na desnem očesu, pa tudi sicer na obrazu je dobil opekline. Poškodbe so bile tako težke, da so ga morali odpeljati v Ljubljano v deželno bolnišnico.

n **Horjul.** 46letna mlinarjeva žena Marija Filipič je mazala pred nekaj dnevi mlinska kolesa in osi ter prišla z desnico med zobčasta kolesa, ki so ji roko razmesarila.

n **Rakek.** Pred nedavnim časom je na našem kolodvoru stisnilo pri premikanju železniških vozov sprevodnika Janeza Vernika. Vernik je težko ranjen.

n **Dol. Logatec.** Telovadno društvo »Sokol« v Logatecu ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 22. t. m. ob 4. popoldne v gostilni br. Ivana Riharja, z običajnim dnevnim redom. Ker se bo med drugim razpravljalo tudi o tem, kje naj stoji bodoči »Sokolski dom«, je želeli, da se udeležijo člani tega občnega zbora v največjem številu. — V prid »Sokolskemu domu« v Logatecu je letos razprodala vrla prijateljica »Sokola«, gdč. Franja Oblakova, za 33 kron kuponov. Odbor ji izreka za to najlepšo zahvalo z željo, da bi našla obilo posnemovalk.

n **Gor. Logatec.** Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Logatec, ki je pretečeno nedeljo priredilo dve gledališki predstavi v Dol. Logatecu, ponovi v nedeljo, dne 22. t. m., v Gor. Logatecu burko »Trije tički« in uprizori šaljivo enodejanko »Nemški neznajo«. Upamo, da bo tudi pri tej prireditvi udeležba tako številna in povoljna, kakor je bila zadnjič. Saj zasluži društvo v svojem blagem namenu zares vsestranske podpore.

n **Dol. Logatec.** Poročil se je 18. t. m. v Dol. Logatecu g. Mihajlo Gala, uradnik Južne železnice z gdč. Julko Smoletovo. Pevski zbor »Sokola« je nevesti na predvečer priredil serenado. Mlademu paru obilo sreče!

n **Dol. Logatec.** Veselica požarne brambe v Dol. Logatecu se je prav izvrstno obnesla. Kramarjevi prostori so bili do zadnjega kotička zasedeni. Ob veselih zvokih postojnskega šrameljna je trajal ples do poznega jutra in je vladalo na veselici cel čas prav veselo razpoloženje. — V hotelu »Kramar« bi 17. t. m. kmalu zopet izbruhnil požar. Vnela so se namreč drva pred pečjo. Ogenj je k sreči pravočasno zapazila domača hčerka in tako ni prišlo do večje nesreče.

n **Iz Ilirske Bistrice** se nam poroča: Gospa Josipina Jelovškova, darovala je ilirsko-bistriškemu gasilnemu društvu znesek 50 kron. Naj bi blaga gospa našla mnogo posnemalec! — Industrija se v Bistrici krasno razvija. Letos prično kopati premog v Kosezih, tovarna betonskih izdelkov že deluje. V kratkem odpre se nova tovarna cikornih surogatov, tudi nova tovarna testenin z ročnim obratom prične ravnokar delovati. Parna pekarna izborna deluje; potrebni novi kapital je že zagotovljen. — Ledu imamo letos dovolj, ako bode saj še en teden jasno in mrzlo vreme, bodo ledenice polne! — V nedeljo, dne 22. t. m., priredi »Sokol« v Ilirski Bistrici v prid »Sokolskemu domu« veselico. Igra »Trije Tički« se pridno študira. Ker so vloge v izkušenih rokah, je pričakovati dobrega uspeha. Ostali program bode zelo zanimiv in zabaven. Ker je na »Sokolskem domu« še precej dolga, apeliramo na slavno občinstvo, naj vsaj sedaj pokaže svojo sveto narodno dolžnost.

n **Postojna.** V torek, dne 10. t. m., je umrla gdč. Mila Čeč. Bila je vzor navdušene napredne Slovenke. Bila je tudi marljiva telovadka pri »Sokolu«. Dasi mlada, vendar zelo ljubljena v Postojni, kar je pokazal zadnji sprevod. Pri sprevodu so bila zastopana vsa društva. Svojo telovadko je nosil »Sokol« in jo položil k zadnjemu počitku. Pevsko društvo ji je zapelo ob hiši in ob grobu, v cerkvi pa so ji zapele njene učenke pod vodstvom njene nekdanje učiteljice gdč. Petters. Najganljivejša scena pa je bila, ko je ob odprtem grobu govorila njena nekdanja součenka, Silva Balach, nekaj v srce segajočih besed. Blagi pokojnici pa: »Počivaj v miru!«

n **Postojna.** V nedeljo, 15. t. m. je bil občni zbor pevskega društva »Postojna«. Obisk je bil dober. Volitev se je vršila z vsklikom. Izvoljeni so bili: Jos Burger, predsednik, in v odbor: Ignacij Vilhar, Ivan Klemenec, Miro Vičič, Dominik Dereani in Lavoslav Kopač.

n **Postojna.** Tamburaško-dramatično društvo »Sovič« v Postojni je imelo dne 6. t. m. v hotelu »Ribnik« svoj redni občni zbor. Novi odbor se je tako sestavil: Predsednik: Pavel Jurec; režiser: Fran Vadnov; kapelnik: Josip Mazej; tajnik: Jakob Smerdelj; blagajnik: Josip Vadun; arhivar: Andrej Miška; odborniki: Vinko Brus, Janko Šraj,

Ljudevit Mislej, Baltazar Macner in Josip Burger. — Isto priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob pol 8. zvečer v dvorani »Narodnega hotela« v Postojni svojo običajno predpustno veselico s sledečim sporedom: 1. Nastop tamburašev. 2. Petje. — Pevsko društvo »Postojna«. — 3. Nastop tamburašev. 4. Igra: »Bucek v strahu«. 5. Srečolov. 6. Šaljiva pošta. 7. Prosta zabava in ples. Pri plesu svira sekstet postojnske mestne godbe. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

n **Postojna.** Telovadno društvo »Sokol« v Postojni ima svoj redni občni zbor dne 28. t. m. ob 8. zvečer v dvorani »Narodnega hotela«. Dnevni red: 1. Pozdrav staroste. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikov. 4. Poročilo načelnikovo. 5. Poročilo orodjarja. 6. Poročilo pregledovalcev računov. 7. Volitev starosta, podstarosta, načelnika in ostalega odbora, volitev pregledovalcev računov, volitev odposlancev na občni zbor Zveze ev. župe. 8. Sprememba društvenih pravil (§ 10). 9. Slučajnosti.

n **Iz Št. Petra na Krasu.** Tukajšnji »Sokol« priredi na Svečnico svojo prvo veselico. Na sporedu je loterija z mnogimi šaljivimi, pa tudi krasnimi dobitki, šaljiva pošta in ples. Vso kuhinjo in pijačo bo imel »Sokol« v lastni režiji; cene bodo prav zmerne, kar bode razvidno iz jedilnih listov. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup orodja, prosi odbor prav obilne udeležbe, bodisi iz okolice in iz Št. Petra samega. Pridite vsi prav lačni in žejni; v »Narodni gostilni« boste izborno postreženi. Prinesite pa tudi vsi polno humorja s seboj, da bode zabava tem večja. Vstopnina bode 1 K. Začetek ob 8. zvečer. Na veselo in mnogobrojno svidenje!

n **Vrhnika.** Ko se je vračal posestnik Ignacij Marinč s sejma na Vrhniki, mu je vrgel nekdo v glavo kamen tako, da ga je poškodoval na levem očesu in je moral Marinč v deželno bolnišnico. Storilec ni znan.

Ameriške novice

Ameriške novice. Slovenec ustrelil svojo ženo. Na Sveti večer je v Colinwodu ustrelil Lovrenc Konjar svojo ženo Marjeto. Potem je hotel samega sebe ustreliti pa se mu ni posrečilo. Bežal je v neko gostilno kjer se je zopet hotel umoriti. Gostilničar je to opazil ter mu je skušal izviti orožje iz rok. Ko sta se ruvala, se je puška trikrat sprožila. Gostilničar je moral poklicati ljudi na pomoč, da so ga obvladali. Odpeljali so ga v bolnišnico, ker se je nevarno porézal po trebuhu. Marjeta Konjar je bila rojena v Seničnem na Goenjskem in je stara 46 let. Vzrok žaloigri je bila ljubosumnost.

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
➡ domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡Obrestuje hranilne vloge po **4 $\frac{1}{2}$ %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**Posojuje na zemljišča po 5 $\frac{1}{4}$ % s $\frac{1}{2}$ % na amortizacijo ali pa po 5 $\frac{1}{4}$ % brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTE K

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

Toda prošt ni gledal dolgo tja. Kakor hitro je od brda sem zaslišal odmev oddaljenega korala, se je obrnil ter trenotek poslušal. Nato je pa hitro potegnil kapuco raz glavo, da je boljše slišal — in že je tekel po brdu navzgor, kakor da bi ne bil tako močen in debel. Opetovano mu je izpodrsnilo, zdrčal je nazaj in celo dvakrat padel na kolena. Toda ni se brigal za to, pobral se je in vpil:

»Vstanite! Na konje! Proč, proč od tu!«

Ves blaten, rdeč v obraz, težko dihajoč je bil kmalu zgoraj pod hrastom. Tam je bila smrtna tišina. Mežnar in nuna sta tam stala ter se z rokama opirala ob hrast. Kakor odrevenela sta bila, nemo, ne da bi se ganila, sta gledala proti vzhodu, od koder je polagoma prihajala iz jutranjega polumraka ona množica. Šli so po poljskih in stranskih potih, v smeri proti božjem znamenju, torej proti njim. Najprvo se je videlo, kakor da bi bila množica ena sama velika senca. Zdaj so se pa že razločevale posamezne postave, ki so šle oddeljene, ob strani, kakor tudi jezdec, ki so jezdili na čela. Konec tega spreveda se pa ni mogel videti. Izgubljal se je v jutranjem svitu.

Kakor hitro je mežnar zagledal svojega predpostavljene, je hitro stopil k njemu. Tresoč se ga je prijel za rokav njegovega širokega kožuha in ves prestrašen je vskliknil:

»Taboriti! To so oni...!«

V tem trenutku je začela mlada nuna pri hrastu ječati: »Prečastiti prošt!«

Toda ta se ni zmenil za njo. Na njegovem polnem, gladko obritem obrazu s fino zakrivljenim nosom se je videlo, da je vznemirjen, vendar pa ne prestrašen. V njegovih ne prevelikih rjavih očeh je bila videti trdna odločnost. Nehote si je pogladil z roko čelo in kratko ostrizene, goste, že osivele lase ter opazoval bližajočo se množico. Nihče se ni zmenil za kmeta, ki je nemirno in z veliko napetostjo gledal proti pevajočim. Oči so mu oživele in v njih se je zasvetilo, zablistalo, ko je zagledal svojega gospodarja. Ko se je prošt obrnil in ponovil svoj ukaz, se kmet ni ganil.

»Kaj stojiš?« je ostro zavpil nad njim prošt.

»Ne pojdem! Niti koraka več!« je zagodrnjal podložnik.

Za en trenotek je zavlada pod hrastom tišina, polna napetosti in tesnobe. Prošta je ta odpor iznenadil, toda hitro se je zopet zavedel.

»Odvedi konje za hrast!« je energično zapovedal in uprl svoj predirajoči pogled naravnost v oči starega kmeta. Prej ni imel poguma upirati se. Zdaj je pa dobival pogum: čutil je množico za seboj.

»Čakam na one tam,« je odgovoril godrnjaje in groze ter pokazal na množico, ki je ravno v tem trenutku prenehala peti ter se ustavila.

»Na one tam čakaš?« je zaklical prošt. Iz njegovega glasu se je slišal odpor in zaničevanje. »Kam te zavedejo?! K obupnemu početju. Hudič jih je obsedel kakor Judeža.« Umolknil je. Ko je pa videl, da njegove besede ne učinkujejo, je dodal: »Pojdi torej, preklinjaj, požigaj in mori nedolžne!«

Trenotek je čakal.

Ker je pa kmet še vedno stal kakor trmast oven, je ježno dodal:

»Le pojdi in pripelji jih sem, ali me pa rajši sam umori in pa to nedolžno deklico.«

Mežnar, ki je stal par korakov oddaljen, je od strahu pomežikoval, kakor da bi kmet že izza pasa potegnil sekiro, da jih pobije. Toda ta se ni premaknil. Ustrašil se je in izgubil pogum, ker se je množica na polju ustavila. Plašno je pogledal ustrašeno, mlado deklico in se ni niti protivil, ko je prošt sam prijel konje za uzdo ter jih odvedel za hrast. Še-le, ko je prošt s pomočjo mežnarja, kakor hitro mogoče vzdignil nuno na sedlo ter potem pomagal mežnarju na kmetovega konja, na katerem je on prej sedel, je zaklical, da je konj njegov.

»Dobiš zato dva. Pojdi na naše posestvo!« je rekel prošt. Obrnil se je, prijel konja, na katerem je sedela nuna, ter šel naprej. Smrtni strah je pri nuni premagal vso utrujenost in onemoglost. Za njimi je jahal popolnoma sključen mežnar. Niti ogreti se ni upal. Nehal je zmerjati in preklinjati; toda, čim dalj so prišli, tem bolj je moral kihati. Svoje solzeče se oči je upiral v prošta, svojo edino oporo in uteho.

Starec ni videl, da so nekač časa jezdili po obrežju, potem zavili na levo na nekoliko nižje ležečo stezo. Ta je vodila mimo ribnika, med dvema poljskima obronkoma v nalahko vzdigajočo se dolino, ki se je zdaj pokazala pred njimi v jutranji zarji. Vse je nedoločno videl pred seboj in drugega ni pričakoval, nego da bodo kar naenkrat za seboj začuli divje, nekrščansko rjojenje.

Toda vse je ostalo tiho. In ko se je po dolgem času upal nazaj pogledati, je videl daleč za seboj ribnik z obrežjem in nad tem košati hrast. Pod tem je bilo vse tiho. Zato se je pa spredaj zaslišal proštov glas:

»Ego deum inclamabo et Jehova servabit me. Vespere et mane atque meridie meditabor, donec audiverit vocem meam...«

Duhovnik je molil psalm, da utolaži samostansko sestro, ki je popolnoma pobledela in sedela, kakor mrtva na konju, katerega je držala z desnico za grivo. Toda dolgo ni molil. Na kraju doline je umolknil in ustavil konje. Tu se je steza delila. Ena je vodila v dolino, ob kateri se je vzdigoval majhen hrastov gozd, druga pa na levo. Prošt se je hitro odločil. Krenil je proti dolini.

Med tem se je v ribniku že jasnejše zrcalilo nebo z oblaki, ki so žareli od jutranje zarje. Na obrežju in pod hrastom je postalo svetlo. Na deblu se je zdaj lahko natančno razločeval vsekani križ in veliki žebli, ki so bili v deblo zabiti. Postalo je tam tiho. Kmet s sekiro za pasom je sam tam stal. Nekaj časa je neodločen gledal za ubežniki ter si očitil, da se ni bolj branil. Potem je pa pogledal proti polju. Ko se je vedno bolj danilo, so se posamezna zemljišča, poraščena z jaro setvijo, kazala v vedno svežejši zeleni barvi. Nad njimi so globoko tihoto motili škrljančki s svojim petjem.

Ni trajalo to dolgo. Zopet se je začela premikati množica, ki se je prej ustavila sredi polja. Vendar pa ni bila še tako blizu, da bi odmev njihovih korakov in glasov mogel priti do obrežja. Videlo se je, kakor da bi se teman oblak vlekel čez polje. Iz tega oblaka je nato zagrmelo. Divji krik je naenkrat napolnil ozračje. Nek jezdec je zdirjal iz množice v divjem diru proti božjemu znamenju, kjer se je ustavil. Za njim so tekli posamezniki, potem cele tolpe ter divje kričali. Vsi so se ustavili pri božjem znamenju, ki je v njihovi sredi izginilo. Ko so kmalu nato s tega kraja odšli, ni bilo več sledu o stebru. Kmet je slutil, kaj se je zgodilo z božjim znamenjem, da so ga prevrnili in razsekali.

(Dalje prihodnjič.)

Razširjajte Slov. Dom.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Priporočljive knjige.

Vsem, ki bi radi brali kaj dobrega in mikavnega, priporočamo sledeče knjige:

Rdeči smeh, spisal Leonid Andrejev. V tej povesti so popisane vse strahote krave vojske med Rusi in Japonci. Le kdor to knjigo prebere, spozna, kakšna je bila ta grozna in velikanska vojska. S pošto poslana velja ta knjiga 1 K 60 vin.

Brodkovski odvetnik, spisal Beneš Šumavsky. Ta povest podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in kaže, kako ena nemška žena svojega moža in ves kraj v nesrečo spravi. S pošto poslana velja ta knjiga 1 K 70 vin.

Vse te knjige so na prodaj v »Narodni knjižarni« v Ljubljani.

Ljubljanski Zvon

kompletni letniki 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909 in 1910 nevezani, popolnoma novi in neprerežani, se dobivajo

po izredno znižani ceni
vsak letnik po 4 krone.

Izdajateljstvo in založništvo
»Ljubljanskega Zvona«.

Zahvala.

Povodom prerane smrti naše nepozabljene hčerke ozir. sestrice

Ljudmile Čeč,

gojenke IV. razreda ljublj. dekliškega liceja

nam je došlo tolikanj sožalja, da nam je nemogoče se zahvaliti vsakemu posebej. Zato izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo predvsem g. dr. E. Vašku za ves njegov trud in skrb ob boleznih nam drage rajnice; preč. duhovščini za spremstvo in tolažbo; gg. ravnatelju dr. Macherju in prof. dr. Moletu za iskrene izraze sočutja; dalje gđ. Wessner in g. prof. Mlakarju za njuno osebno udeležbo pri pogrebu; vrlim gđ. sošolkam za njih izredno udeležbo pri pogrebu, s čimer so pokazale veliko naklonjenost in prijateljstvo napram rajnici; gđ. Silvi Balančevi za pretresljiv nagrobni govor; sl. postojnskemu Sokolu za častno spremstvo po deputaciji ter onim vrlim Sokolom, ki so nosili krsto predrage rajnice; pevcem sl. pevskega društva »Postojna« za krasne v srce segajoče žalostinke pri rojstni hiši rajnice in na grobu; slednjič vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njih tolažbo ob boleznih in smrti in za njih spremstvo pri pogrebu rajnice. Vsem tem še enkrat tisočera hvala!

V Postojni, 14. januarja 1911.

16

Rodbina Čečova.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 14. januarja 1911.

Trst: 60, 28, 70, 26, 57.

Linc: 18, 82, 64, 83, 6.

Dvignjene v sredo, dne 18. januarja 1911.

Praga: 16, 27, 5, 31, 42.

**Nihče se še ni pokesal,
.. ki je kupil pri meni ..**

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

V. letnik

Slov. trg. društvo »Merkur« v Ljubljani

je izdalo

Trgovski koledar
za leto 1911

Koledar je trgovcem in s. trudnikom nepogrešno potreben

Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v.

Dobiva se pri društvu in vseh knjigarnah

V. letnik

Posojilnica v Ribnici

reg. zadruga z omejeno zavezo
sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Ima na razpolago 17 12—1

.. domače hranilne pušice ..

jako pripravne, da se navaja mladino na varčevanje.

Posojila daje na osebni kredit in proti .. vknjižbi proti 5—6% obrestovanju. ..

Vplačani deleži koncem leta 1909 40.630 K

Rezervni zaklad koncem leta 1909 167.218 K

JULIJ MEINL

veležgalnica kave

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7.

Julija Meinla kavna

zmes je najfinejša, kar kave sploh pride na trg.

Kupite enkrat za poizkušnjo!